

Sygn. akt XVII Amc 17/01

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2002 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy
w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Pisula-Dąbrowska

Protokolant Maria Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2002 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
przeciwko Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu
o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. oddała powództwo,
2. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt Skarbu Państwa.

/-/ SSO Ewa Pisula-Dąbrowska

Na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 10 kwietnia 2002r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 17 marca 2003r.

Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. **uznaje za niedozwolone i zakazuje ich stosowania przez Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu w umowach z konsumentami postanowień wzorca umowy o treści: "czesne w następnych latach studiów może ulec zmianie w związku z uzasadnionym wzrostem kosztów ponoszonych przez uczelnię i zostanie ustalone przez rektora zarządzeniem wiążącym strony umowy zawsze przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego",**

2. nakazuje publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

Na Oryginale właściwe podpisy

Za Zgodność

U z a s a d n i e n i e

Powód – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone – wzorca stosowanego przez pozwaną Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż nie otrzymała odpisu pozwu.

Jak wynika z akt sprawy – odpowiedzi na reklamację PPUP Poczta Polska (k-41) odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej 21.05.2001 r.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy – Sąd Antymonopolowy ustalił co następuje:

Powód wniósł o uznanie za niedozwolone treści postanowienia § 4 wzorca który określa zasady odbywania studiów dziennych w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu w brzmieniu „Czesne w następnych latach studiów może ulec zmianie w związku z uzasadnionym wzrostem kosztów ponoszonych przez uczelnię i zostanie ustalone przez rektora zarządzeniem wiążącym strony umowy zawsze przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego”. Powód wywodził, iż postanowienia umów nie są uzgadniane indywidualnie ze studentami i sformułowanie § 4 umowy może spowodować znaczne podwyższenie czesnego bez konieczności wykazania i uzasadnienia wzrostu kosztów ponoszonych przez uczelnię. Jako podstawę prawną powód wskazał art. 385¹ § 1 kc i art. 385³ pk 10 kc. Do pozwu strona powodowa dołączyła wzór umowy k-6-7-8-9.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż we wzorcach umowy nie stosuje zapisów – postanowień o możliwości dowolnego regulowania wysokości czesnego przez rektora pozwanej szkoły. Jednocześnie strona po-

zwana załączyła wzorzec umowy na studia dzienne i zaoczne (k-47,48,49,50,51) podkreślając, iż z postanowień § 4 i § 5 wzorca jednoznacznie wynika, że strony ustalają czesne za okres nauki w stałej wysokości i czesne to nie może ulec zmianie nawet w przypadku wzrostu kosztów ponoszonych przez pozwanego i jest ustaleniem wiążącym strony umowy.

Rozpoznając sprawę Sąd zważył:

Zauważyć należało, iż Sądowi przedstawiono dwa różne wzorce umów. Powód do pozwu dołączył wzorzec stosowany w latach 2000/2001 - § 3 (k-6).

Pozwany przedłożył zaś wzorzec umowy obowiązujący od 1.10.2001 do 30.09.2004 r. - § 4 (k-47). Wzorce te zawierają zasadniczą różnicę.

Pierwszy zaskarżony przez powoda w § 4 (k-6) stanowi, że czesne w następnych latach studiów może ulec zmianie.

Drugi – późniejszy przedstawiony przez stronę pozwaną z którego wynika ile wyniesie czesne w poszczególnych latach - § 4 (k-48) oraz zapewnienie, że w ciągu trzech lat trwania studiów nie może ono ulec zmianie - § 5 (k-48).

Oznaczać to może, że strona pozwana zaniechała stosowania pierwotnego zaskarżonego wzorca. Zgodnie z art. 479³⁹ kpc z żądaniem uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone można wystąpić również wtedy, gdy pozwany zaniechał jego stosowania, jeżeli od tego zaniechania nie minęło sześć miesięcy. W ocenie Sądu powód zmieścił się w wyżej określonym terminie. Zaskarżony wzorzec dotyczył roku akademickiego 2000/2001 – wide § 3 umowy (k-8). Dla rozstrzygnięcia sprawy nie miało zatem znaczenia czy istotnie pozwany zaniechał stosowania wzorca.

Niewątpliwie przedstawiony przez stronę pozwaną nowy wzorzec umowy precyzyjnie określa wysokość czesnego przez okres 3 lat i zapewnia studentom poczucie bezpieczeństwa i eliminuje ewentualny brak ekwiwalentności wzajemnych świadczeń.

Rozpoznając spór co do zasady Sąd miał na uwadze treść art. 385¹ § 1 kc. Zgodnie z nim postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnio-

ne indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Niewątpliwie czesne – rozumieć należy jako wynagrodzenie – cenę za pobieraną naukę – tj. świadczenie główne. Postanowienie dotyczące czesnego tj. świadczenia głównego w ocenie Sądu zostały sformułowane w zaskarżonym wzorcu w sposób jednoznaczny. A zatem w konkretnej rozpatrywanej sprawie nie podlegały ochronie postanowienia wzorca umowy określające świadczenia główne stron – art. 385¹ § 1 kc – w trybie postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Tym samym powództwo które powód oparł na treści art. 385³ pk. 10 kc w zw. z art. 385¹ § 1 kc należało oddalić.

O kosztach postępowania nie orzeczono uznając, że przez analogię zastosowanie znajduje art. 479³⁴ kpc. Publikację wyroku zarządzono stosownie do art. 479⁴⁴ § 1 kpc.

/-/ SSO Ewa Pisula-Dąbrowska